

**MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób
Niepełnosprawnych

BON-VII.055.1.2022.BS
BM-II.055.24.2022.CN

Warszawa, dnia 26 lipca 2022 r.

Polski Instytut Praw Głuchych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na petycję Stowarzyszenia Polski Instytut Praw Głuchych z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), dalej zwanej „ustawą o języku migowym”, w celu zapewnienia osobom głuchym możliwości korzystania z tłumacza polskiego języka migowego we wszystkich instytucjach publicznych finansowanych ze środków publicznych, Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych (BON), uprzejmie przedstawia, następujące wyjaśnienia.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, zwane dalej „Ministerstwem”, dostrzega potrzebę wprowadzenia zmian w ustawie o języku migowym, aby osoby niedosłyszące, niesłyszące i głuchoniewidome – mające trudności w komunikowaniu się, miały swobodny dostęp do podmiotów wykonujących usługi publiczne w szerokim zakresie i na odpowiednim poziomie.

W ocenie Ministerstwa, istotną kwestią dotyczącą realizacji tego celu jest opracowanie i wdrożenie systemu certyfikacji tłumaczy języka migowego, co pozwoli zbudować odpowiedni zasób kadrowy, złożony z osób, które mogą świadczyć usługę tłumaczenia na odpowiednim pod względem jakości, poziomie.

Podkreślić należy, że koncepcja zmiany przepisów ustawy o języku migowym niezależnie od postulatów formułowanych m.in. przez Stowarzyszenie Polski Instytut Praw

Głuchych, wynika z przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 16 lutego 2021 r. Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030, zwanej dalej „Strategią”.

Jednym z priorytetów określonych w Strategii jest Priorytet II pn. „Dostępność”, obejmujący m.in. kwestie dostępu do usług, informacji oraz wiedzy i komunikacji. Wśród działań przewidzianych w ramach tego priorytetu założono m.in. utworzenie systemu certyfikacji tłumaczy języka migowego oraz rozwój alternatywnych metod komunikowania się.

Realizacja Strategii ma służyć wdrażaniu Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), która została przez Polskę ratyfikowana i weszła do polskiego porządku prawnego w dniu 25 października 2012 r.

Przepis art. 9 Konwencji nakłada na Polskę zobowiązania m.in. w zakresie opracowywania, ogłaszania i monitorowania wdrażania minimalnych standardów i wytycznych w zakresie dostępności urządzeń i usług, w tym tych świadczonych przez profesjonalnych tłumaczy języka migowego. Artykuł 21 Konwencji stanowi, że należy zapewnić osobom z niepełnosprawnościami możliwość dostępu do informacji, przez zagwarantowanie ich dostępnej formy, m.in. w języku migowym oraz z wykorzystaniem komunikacji wspomagającej i alternatywnej. Zobowiązania w zakresie dostępności dotyczą także technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, jak również kwestii zapewnienia odpowiednich szkoleń.

W związku z wdrażaniem Konwencji i realizacją założeń Strategii, realizowany jest, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, projekt pod nazwą: „Opracowanie projektu ustawy wdrażającej Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych o proponowanej nazwie: Ustawa o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami wraz z Oceną Skutków Regulacji i uzasadnieniem, jak też propozycji zmian legislacyjnych podążających za nową ustawą”.

Obecnie trwają prace związane z realizacją II kamienia projektu, polegające na przygotowaniu propozycji brzmienia ww. ustawy oraz innych stosownych ustaw, co dotyczy także ustawy o języku migowym.

Przedmiotowy projekt realizowany jest od września 2021 r., a planowany termin jego zakończenia to grudzień 2023 r.

Jednocześnie BON pragnie poinformować, że w procesie legislacyjnym dotyczącym zmiany ustawy o języku migowym, brane będą pod uwagę wszystkie propozycje rozwiązań kierowane do Ministerstwa, w tym także postulaty Stowarzyszenia Polski Instytut Praw Głuchych. Na odpowiednim etapie procesu legislacyjnego zaproszone zostaną do konsultacji i opiniowania właściwe podmioty, w szczególności organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, także Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Ginel
Dyrektor
Biura Pełnomocnika Rządu do
Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis
elektroniczny-/